

David gezalfd

26 maart 2017
Zoetermeer

structuur van de geschiedenis

1Samuël 16:1-13

1-3 gezonden tot Isaï's zonen

4-5 Samuëls aankomst

6-12 de keuze uit Isaï's zonen

13 Samuëls vertrek

1Samuël 16

¹ JAHWEH zeide tot Samuel:

Hoelang zul je nog leed dragen over Saul,

en Ik heb hem toch verworpen,

dat hij geen koning meer over Israel zal zijn?

voorgaande vers:

³⁵ Samuel bezocht Saul niet meer tot de dag van zijn dood, maar Samuel droeg leed over Saul....

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-שָׁמוּאֵל
Samuël tot Jahwe en¹hij-zegt
Samuël tot de-HERE zeide

עַד - מָתַי אָמָה מְתַאֲבֵל אֶל - שָׁאוּל
Saul tot rouwende jij wanneer? tot
Saul over zult-leed-dragen gij -lang-nog hoe-

1Samuël 16

¹ JAHWEH zeide tot Samuel:
Hoelang zul je nog leed dragen over Saul,
en Ik heb hem toch verworpen,
dat hij geen koning meer over Israel zal zijn?

עַל - יִשְׂרָאֵל

Israël over

מִמֶּלֶךְ

vanafkoning-zijn-van

מֵאֲסַתִּיו

ik-verwerp-hem

וְאֲנִי

enik

Israël over dat-hij-geen-koning-meer-zal-zijn Ik-heb-verworpen-hem en-toch

1Samuël 16

¹ ... Vul uw hoorn met olie en ga heen:
Ik zend u naar de Betlehemiet Isai,
want onder zijn zonen
heb Ik Mij een koning uitgezocht.

hoorn – beeld van koningschap; Dan.7:24
herinnert aan een geslacht dier
een hoorn verhoogd
1Sam.2:1,10;
Ps.75:10; 89:17

מלא	קרנדך	שמן	ולך	אשלחך	אל	- ישי	בית-הלהמי
vul !	hoorn-van-jou	olie	en-ga !	Ik-zendjou	tot	Isai	Bet-de-Lehemiet
vul	uw-hoorn	met-olie	en-ga-heen	Ik-zend-u	naar	Isai	de-Beth-lehemiet

Psalm 132

¹⁷ Daar zal ik voor David
een hoorn doen uitspruiten...

Psalm 148

¹⁴ Hij heeft voor zijn volk een hoorn verhoogd:
een lofzang voor al zijn gunstgenoten,
voor de kinderen Israels,
het volk dat nabij Hem is. Halleluja.

1Samuël 10

¹ Toen nam Samuel
een **kruikje** van de olie
goot haar uit over zijn (=Saul) hoofd,
kuste hem en zeide:
Heeft JAHWEH u niet
tot vorst over zijn erfdeel gezalfd?

1Samuël 16

¹ ... Vul uw hoorn met olie en ga heen:
Ik zend u naar de Betlehemiet Isai,
want onder zijn zonen
heb Ik Mij een koning uitgezocht.

Bethlehem - huis van brood
Isai = Jesse
Jesse's stam (Jes.11:1) -
basis van de definitieve dynastie

מלא	קרנדך	שמן	ולך	אשלחך	אל	- ישי	בית-הלהמי
vul !	hoorn-van-jou	olie	en-ga !	Ik-zend-jou	tot	Isai	Bet-de-Lehemiet
vul	uw-hoorn	met-olie	en-ga-heen	Ik-zend-u	naar	Isai	de-Beth-lehemiet

1Samuël 16

¹ ... Vul uw hoorn met olie en ga heen:
Ik zend u naar de Betlehemiet Isai,
want onder zijn zonen
heb Ik Mij een koning uitgezocht.

מֶלֶךְ	לִי	בְּבָנָיו	כִּי־רָאִיתִי	כִּי
koning	totmijzelf	in-zonen-van-hem	ik-zie	dat
een-koning	Mij	onder-zijn-zonen	Ik-heb-uitgezocht	want

1Samuël 16

² Maar Samuel zeide:
Hoe zou ik kunnen gaan?
Als Saul het hoort, zal hij mij doden.

וְהָרַגְנִי	שָׂאוּל	וְשָׁמַע	אֵלַי	אֵיךְ	שָׁמוּאֵל	וַיֹּאמֶר
en-hij-doodt-mij	Saul	en-hij-hoort	lik-ga	hoe?	Samuël	en-hij-zegt
hij-zal-doden-mij	Saul	als-hoort-het	ik-zou-kunnen-gaan	hoe	Samuël	maar-zeide

1Samuël 16

² ... JAHWEH zeide:

Je zult een jonge koe in je hand nemen
en zeggen: ik ben gekomen
om JAHWEH een slachtoffer te brengen.

*in Bethlehem wordt in het
verborgene een koning aangewezen...*

בְּיָדְךָ	תִּקַּח	בְּקָר	עֶגְלָת	יְהוָה	וַיֹּאמֶר
in-hand-vanjou	lijj-neemt	grootvee	vaars-van	Jahwe	en ^l hij-zegt
mee-	gij-zult.-nemen	-	een-jonge-koe	de-HERE	zeide

בָּאתִי	לִיהוָה	לְזַבַּח	וַאֲמַרְךָ
ik-kom	tot:Jahwe	totoffereren-van	en:zij-zegt
ik-ben-gekomen	de-HERE	om-een-slachtoffer-te-brengen	en-zeggen

1Samuël 16

³ Dan zul je Isai tot dit offer nodigen,
en Ik zal u te kennen geven
wat jij doen moet;
je zult voor Mij zalven
wie Ik u zal aanwijzen.

het zalven van de koning valt samen
het brengen van het slachtoffer...

אֶת אֲשֶׁר	וְאָנֹכִי	אֹדִיעֶךָ	בְּזֵבַח	לְיִשַׁי	וְקָרָאתָ
wat »	lik-maak-bekend	jou en-ik	in ^{het} -slacht-offer	tot-Isaï	en-jij-roept
wat -	zal-te-kennen-geven-u	en-ik	tot-dit-offer	Isaï dan-gij-zult-nodigen	

אֵלַיךָ	אֶת אֲשֶׁר - אֵמַר	לִי	וּמִשְׁחָתָּ	תַּעֲשֶׂה
tot-jou	lik-zeg wie »	tot-mij	en-jij-zalft	l-jij-doet
u	Ik-zal-aanwijzen wie	- voor-Mij	gij-zult-zalven	gij-moet-doen

1Samuël 16

⁴ Samuel deed wat JAHWEH gezegd had en hij kwam te Betlehem.

En de oudsten der stad beefden hem tegemoet

en zeiden: betekent jouw komen vrede?

בֵּית־לְחֶם	וַיָּבֹא	יְהוָה	דָּבַר	אֲשֶׁר	אֵת	שָׁמוּאֵל	וַיַּעַשׂ
Bet-Lehem	en-hij-komt	Jahwe	hij-spreekt	wat	»	Samuël	en-hij-doet
te-Beth~lehem	en-hij-kwam	de-HERE	had-gezegd	wat	-	Samuël	deed

1Samuël 16

4 Samuel deed wat JAHWEH gezegd had en hij kwam te Betlehem.

En de oudsten der stad beefden hem tegemoet

en zeiden: betekent jouw komen vrede?

vreesden ze betrokkenheid in het conflict tussen Saul en Samuël?

וַיֹּאמֶר	לְקָרְאתוֹ	הָעִיר	זְקֵנֵי	וַיִּקְרְדוּ
en ¹ hij-zegt	tot ¹ ontmoeten-van ¹ hem	de ¹ stad	oudsten-van	en ¹ zij-beven
en-zeiden	tegemoet-hem	der-stad	de-oudsten	kwamen-bevend

בואך	שלם
komen-van ¹ jou	vrede
uw-komst	betekent-vrede

1Samuël 16

⁵ En hij zeide: Ja, ik ben gekomen om JAHWEH een slachtoffer te brengen. Heiligt u, dan moogt jullie met mij aan dit offer deelnemen. En hij heiligde Isai en zijn zonen en nodigde hen tot het offer.

וַיֹּאמֶר שְׁלוֹם לְזִבְחִי
en-hij-zegt vrede tot-offeren-van
וַיֹּאמֶר שְׁלוֹם לְזִבְחִי
en-hij-zeide ja om-een-slachtoffer-te-brengen

לִיהוָה בָּאתִי
totJahwe ik-kom
לִיהוָה בָּאתִי
de-HERE ik-ben-gekomen

הִתְקַדְּשׁוּ וּבֵאתֶם
heiligt-jezelf ! enjullie-komen
הִתְקַדְּשׁוּ וּבֵאתֶם
heiligt-u dan-gij-moogt-deelnemen

בְּזִבְחִי אִתִּי
in-het-slacht-offer »met-mij
בְּזִבְחִי אִתִּי
aan-dit-offer met-mij

1Samuël 16

5 En hij zeide: Ja, ik ben gekomen om JAHWEH een slachtoffer te brengen. Heiligt u, dan moogt jullie met mij aan dit offer deelnemen. En hij heiligde Isai en zijn zonen en nodigde hen tot het offer.

וַיִּקְרָא	אֶת-יְשִׁי	וְאֶת-בָּנָיו	וַיִּקְרָא	לָהֶם	לְזָבַח	וַיִּקְדָּשׁ
en» Isai	en» Isai	zonen-van-hem	en-nodigde	en-hij-roept	tot-hen	en-hij-heiligt
- en-hij-heiligde	Isai	zijn-zonen	en	en	hen	- en-hij-heiligde
tot-het-offer	Isai	zonen-van-hem	en-nodigde	en-hij-roept	tot-hen	en-hij-heiligt
tot-het-offer	Isai	zonen-van-hem	en-nodigde	en-hij-roept	tot-hen	en-hij-heiligt

1Samuël 16

⁶ Toen zij binnenkwamen,
en hij Eliab zag, dacht hij:
Zeker staat hier voor JAHWEH zijn gezalfde.

= 'mijn God is Vader'
Isais eerstgeborene; 1Kron.2:13

וַיֵּהִי	בְּבוֹאֵם	וַיֵּרָא	אֶת־אֱלִיָּאֵב	וַיֹּאמֶר
en-hij-is	in-binnenkomen-van-hen	en-hij-ziet	Eliab	en-hij-zegt
-	toen-zij-binnenkwamen	en-hij-zag	Eliab	hij-dacht

אֵךְ	נֶגֶד	יְהוָה	מִשִּׁיחוֹ
ja	tegenover	Jahwe	gezalfde-van-hem
zeker	staat-hier-voor	de-HERE	zijn-gezalfde

1Samuël 16

7 Doch JAHWEH zei tot Samuel:
Let niet op zijn verschijning
noch op zijn verheven gestalte,
want Ik heb hem verworpen.

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-שָׁמוּאֵל
Samuël tot Jahwe en-hij-zegt
Samuël tot de-HERE doch-zeide

אֵל - תִּבְטַח אֶל-מְרֵאָהוּ וְאֵל - גְּבוּהַ
verhevenheid-van entot verschijning-van-hem tot jij-kijkt het-moet-niet-zo-zijn-(dat)
rijzige noch-op zijn-voorkomen op let niet

1Samuël 16

7 Doch JAHWEH zei tot Samuel:
Let niet op zijn verschijning
noch op zijn verheven gestalte,
want Ik heb hem verworpen.

nl. om koning te worden

כִּי מֵאֲסַף־הוּ

ik-verwerp·hem dat

Ik-heb-verworpen-hem want

1Samuël 16

7 ... Het komt immers niet aan
wat de mens ziet;
de mens toch ziet aan wat voor ogen is,
maar JAHWEH ziet het hart aan.

universeel principe >

הָאָדָם	יִרְאֶה	אֲשֶׁר	לֹא	כִּי
de-mens	!hij-ziet	wat	niet	dat
de-mens	wat-ziet	het-komt-op-aan	niet	immers

לְלֵבָב	יִרְאֶה	וַיְהוֶה	לְעֵינָיִם	יִרְאֶה	הָאָדָם	כִּי
tot ^{het} -hart	!hij-ziet	en-Jahwe	tot ^{de} -ogen	!hij-ziet	de-mens	dat
het-hart	ziet-aan	maar-de-HERE	wat-voor-ogen-is	ziet-aan	de-mens	toch

Psalm 147

¹⁰ Hij heeft geen welgevallen
aan de kracht van het paard,
noch behagen in de benen van de man...

Spreuken 31

³⁰ Bedrieglijk is de bevalligheid
en ijdel de schoonheid,
maar een vrouw die JAHWEH vreest,
die is te prijzen.

1Petrus 2

⁴ En komt tot Hem, de levende steen,
door de mensen wel verworpen,
maar bij God uitverkoren en kostbaar...

1Samuël 16

⁸ Toen riep Isai Abinadab
en liet hem aan Samuel voorbijgaan,
maar hij zeide:
Ook deze heeft JAHWEH niet verkoren.

= 'mijn Vader is mild'
Isais tweede zoon

וַיִּקְרָא	יִשָּׂי	אֶל-אַבִּינָדָב	וַיַּעֲבִרְהוּ	לפְּנֵי	שְׁמוּאֵל
en ¹ hij-roept	Isaï	tot	Abinadab	en ¹ hij-doet-passeren-hem	Samuël
toen-riep	-	Isaï	Abinadab	aan	Samuël

וַיֹּאמֶר	גַּם - בְּזֶה	לֹא - בָּחַר	יְהוָה
en ¹ hij-zegt	ook	niet	Jahwe
maar-hij-zeide	ook	niet	de-HERE
	deze	heeft-verkoren	

1Samuël 16

9 Daarna liet Isai Samma aan hem voorbijgaan,
maar hij zeide:
Ook deze heeft JAHWEH niet verkoren.

*of Sima; 1Kron.2:13; 2Sam.13:3
Isaïs derde zoon >*

וַיַּעֲבֹר
יִשָּׂי שָׁמָּה
Samma Isai en^lhij-doet-passeren
Samma Isai daarna-liet-voorbijgaan

וַיֹּאמֶר
גַּם - בָּזָה לֹא - בָּחַר
יְהוָה
Jahwe hij-kiest niet in-deze ook en^lhij-zegt
de-HERE heeft-verkoren niet deze ook maar-hij-zeide

1Samuël 17

¹² David nu was de zoon van die Efratiet uit Betlehem in Juda, wiens naam was Isai, deze had **acht zonen**. In Sauls tijd was deze man reeds oud en hoogbejaard.

1Samuël 17

¹³ De drie oudste zonen van Isai waren Saul in de strijd gevolgd. Zijn drie zonen, die ten strijde waren getrokken, heetten: de eerstgeborene Eliab, de tweede Abinadab, en de derde Samma.

1Samuël 16

¹⁰ En Isai liet zijn zeven zonen aan Samuel voorbijgaan, maar Samuel zeide tot Isai: JAHWEH heeft dezen niet verkoren.

David de achtste zoon? >

שְׁמוּאֵל	לְפָנָי	בָּנָיו	שִׁבְעַת	יִשָּׂי	וַיַּעְבֵּר
Samuël	totgezicht-van	zonen-van·hem	zeven-van	Isaï	en ^l hij-doet-passeren
Samuël	aan	zijn-zonen	zeven	Isaï	en-liet-voorbijgaan

1Kronieken 2

¹³ en **Isai** verwekte
Eliab, zijn eerstgeborene,
Abinadab, zijn tweede,
Sima, zijn derde;

¹⁴ **Netanel**, zijn vierde,
Raddai, zijn vijfde;

¹⁵ **Osem**, zijn zesde,
David, zijn zevende.

¹⁶ Hun zusters waren **Seruja** en **Abigail**.

*één broer wordt niet
meegerekend in de genealogie
kinderloos gestorven?*

1Samuël 16

¹⁰ En Isai liet zijn zeven zonen aan Samuel voorbijgaan, maar Samuel zeide tot Isai: JAHWEH heeft dezen niet verkoren.

David zevende zoon

> erfgenaam (zevende) Millennium

David achtste zoon

> erfgenaam nieuwe schepping

שְׁמוּאֵל	לְפָנָי	בָּנָיו	שִׁבְעַת	יִשָּׂי	וַיַּעְבֵּר
Samuël	totgezicht-van	zonen-van·hem	zeven-van	Isaï	en ¹ hij-doet-passeren
Samuël	aan	zijn-zonen	zeven	Isaï	en-liet-voorbijgaan

1Samuël 16

¹⁰ En Isai liet zijn zeven zonen
aan Samuel voorbijgaan,
maar Samuel zeide tot Isai:
JAHWEH heeft dezen niet verkoren.

בְּאֵלֶּהָ	יְהוָה	לֹא - בָּחַר	אֶל - יִשָּׂי	שָׁמוּאֵל	וַיֹּאמֶר		
in-dezen	Jahwe	hij-kiest	niet	Isaï	tot	Samuël	en ¹ hij-zegt
dezen	de-HERE	heeft-verkoren	niet	Isaï	tot	Samuël	maar-zeide

1Samuël 16

¹¹ Hierop zeide Samuel tot Isai:

Zijn dit al de jongens?

Deze antwoordde: de kleine blijft nog over;
zie, hij weidt de schapen.

lett. zijn de knapen geëindigd?

הַנְּעָרִים	אֶל-יִשָּׂי הַתָּמוֹר	שָׁמוּאֵל	וַיֹּאמֶר
de-knaben	?zjz-komen-tot-einde	Isaï tot	Samuël en ¹ hij-zegt
de-jongens	zijn-dit-al	Isaï tot	Samuël hierop-zeide

1Samuël 16

11 Hierop zeide Samuel tot Isai:

Zijn dit al de jongens?

Deze antwoordde: de kleine blijft nog over;
zie, hij weidt de schapen.

of geringe... >

בְּצֹאן	רֹעֶה	וְהִנֵּה	הַקָּטָן	עוֹד	וַיֹּאמֶר	
in ^{het} -kleinvee	weidende	en-aanschouw!	de-kleine	hij-blijft-over	nog	en ¹ -hij-zegt
de-schapen	hij-weidt	zie	de-jongste	ontbreekt	nog	deze-antwoordde

1Korinthe 2

²⁷ Integendeel, wat voor de wereld dwaas is,
heeft God uitverkoren
om de wijzen te beschamen,
en wat voor de wereld zwak is,
heeft God uitverkoren
om wat sterk is te beschamen;
²⁸ en wat voor de wereld
onaanzienlijk en veracht is,
heeft God uitverkoren,
dat, wat niets is,
om aan hetgeen wel iets is,
zijn kracht te ontnemen,
²⁹ opdat geen vlees zou roemen voor God.

1Samuël 16

11 Hierop zeide Samuel tot Isai:
Zijn dit al de jongens?
Deze antwoordde: de kleine blijft nog over;
zie, hij weidt de schapen.

*mede daarom geschikt om als koning
de kudde van Israël te 'herderen' >*

בְּצֹאן	רֹעֶה	וְהִנֵּה	הַקָּטָן	עוֹד	וַיֹּאמֶר	
in ^{het} -kleinvee	weidende	en-aanschouw !	de-kleine	hij-blijft-over	nog	en-hij-zegt
de-schapen	hij-weidt	zie	de-jongste	ontbreekt	nog	deze-antwoordde

2 Samuël 7

⁸ Nu dan, zo moet je spreken
tot mijn knecht, tot David:
Zo zegt JAHWEH der legerscharen:
Ik heb u gehaald uit de weide
van achter de schapen,
om vorst te zijn over mijn volk, over Israel...

1Samuël 16

¹¹ ... Toen zeide Samuel tot Isai:
Laat hem halen,
want wij zullen niet gaan aanzitten,
voordat hij hier gekomen is.

וַיֹּאמֶר שָׁמוּאֵל אֶל-יִשַׁי שְׁלַח וְקַח־נָו
en-neem-hem! zend! Isai tot Samuël en-hij-zegt
halen-hem laat Isai tot Samuël toen-zeide

כִּי לֹא - נָסֹב עַד - בָּאוּ פֹה
hier komen-van-hem totdat wij-verzamelen-omheen niet dat
hier hij-is-gekomen voordat wij-zullen-gaan-aanzitten niet want

1Samuël 16

¹² Daarop liet hij hem halen.

Hij nu was roodachtig,

met mooie ogen

en een goed aanblik.

Toen zeide JAHWEH:

Sta op, zalf hem, want deze is het.

zoals Ezau; Gen.25:25

- Hebr. >

adam (=mens), adom (=rood), dam (=bloed)
de Ben David is de Ben Adam!

עֵינָיִם

ogen

ogen

אֲדָמוּנִי עִם - יָפָה

heel-mooi-van

hij-had-mooie

met

ook

אֲדָמוּנִי

rossig

rossig

וְהוּא

en-hij

nu-hij-was

וַיָּבִיֵאֵהוּ

en-hij-doet-komen-hem

hij-halen-hem

וַיִּשְׁלַח

en-hij-zendt

daarop-liet

1Samuël 16

12 Daarop liet hij hem halen.

Hij nu was roodachtig,

met mooie ogen

en een goed aanblik.

Toen zeide JAHWEH:

Sta op, zalf hem, want deze is het.

vergl. 1Sam.17:42 >

עֵינַיִם	אֶדְמוּנִי	עִם - יָפָה	וְהוּא	וַיָּבִיֵאֵהוּ	וַיִּשְׁלַח
ogen	heel-mooi-van	met	rossig	en-hij	en-hij-zendt
ogen	hij-had-mooie	ook	rossig	nu-hij-was	hij-halen-hem
					daarop-liet

הוּא	זֶה -	כִּי	מִזְשָׁחָהוּ	קוּם	יְהוָה	פ וַיֹּאמֶר	רְאִי	וְטוֹב
hij	deze	dat	zalfhem !	sta-op !	Jahwe	en-hij-zegt	aanblik	en-goed-van
het-is	deze	want	zalf-hem	sta-op	de-HERE	toen-zeide	een-voorkomen	en-schoon

1Samuël 17

⁴² Toen de Filistijn David in het oog kreeg en hem bezag, verachtte hij hem, omdat hij nog jong was; roodachtig, mooi van verschijning.

1Samuël 16

¹² Daarop liet hij hem halen.

Hij nu was roodachtig,
met mooie ogen
en een goed aanblik.

Toen zeide JAHWEH:

Sta op, zalf hem, want deze is het.

הוא	זֶה	כִּי	מִזָּחֵהוּ	קוּם	יְהוָה	פַּ וַיֹּאמֶר	רְאִי	וְטוֹב
hij	deze	dat	zalfhem!	sta-op!	Jahwe	en-hij-zegt	aanblik	en-goed-van
het-is	deze	want	zalf-hem	sta-op	de-HERE	toen-zeide	een-voorkomen	en-schoon

1Samuël 16

¹³ Samuel nam de hoorn van de olie en zalfde hem te midden van zijn broeders. Van die dag af greep JAHWEH's geest David aan. Daarna stond Samuel op en ging naar Rama.

*olie > olijfboom
type van geest en leven
gemaakt tot Christus (Hand.2:36)*

וַיִּקַּח	שְׁמוּאֵל	אֶת-קֶרֶן	הַשֶּׁמֶן
en ¹ hij-neemt	Samuël	» hoorn-van	de-olie
nam	Samuël	-hoorn	de-olie-

וַיִּמְשַׁח	אֹתוֹ	בְּקֶרֶב	אֶחָיו
en ¹ hij-zalft	»hem	in-midden-van	broeders-van-hem
en-zalfde	hem	te-midden	van-zijn-broeders

1Samuël 16

¹³ Samuel nam de hoorn van de olie en zalfde hem te midden van zijn broeders. Van die dag af greep JAHWEH's geest David aan. Daarna stond Samuel op en ging naar Rama.

bevestigt waar 'olie' een type van is: geest!

הַהוּא	מֵהַיּוֹם	אֶל-דָּוִד	-	יְהוָה	רוּחַ	וַתִּצְלַח
de-hij	vanaf-de-dag	David	tot	Jahwe	geest-van	en- ^l zij-is-voorspoedig
die	van-af-dag	David	-	des-HEREN	de-Geest	greep-aan

1Samuël 16

¹³ Samuel nam de hoorn van de olie en zalfde hem te midden van zijn broeders. Van die dag af greep JAHWEH's geest David aan. Daarna stond Samuel op en ging naar Rama.

= 'hoge plaats'

> van Bethlehem naar Rama

> 1e komst Christus - huidige verhoging

הַרְמָתָה	וַיֵּלֶךְ	שְׁמוּאֵל	וַיִּקָּם	וַיַּעֲלֶה
het-Rama-waarts	en-hij-gaat	Samuël	en-hij-staat-op	en-op-waarts
naar-Rama	en-ging	Samuël	stond-op	daarna